

Kendelse

afsagt den 28. november 2019

Sag nr. 2019-80-0381

[Klager]

mod

DR

[Klager] har anmodet Pressenævnet om at tage en sag op til behandling af egen drift i medfør af medieansvarslovens § 44, stk. 2. Anmodningen vedrører programserien *"Danmarks lækreste spasser"* bragt på DR 2 i perioden fra den 11. til 24. februar 2019.

[Klager] har klaget over, at DRs brug af ordet "spasser" er krænkende for en stor gruppe handicappede.

1 Sagsfremstilling

DR bragte i perioden fra den 11. til 24. februar 2019 på DR 2 programserien *"Danmarks lækreste spasser"*.

Programserien, der består af fire programmer af hver 28 minutters varighed, omhandler [Hovedpersonen], som har cerebral parese. [Hovedpersonen] ønsker at belyse, at man godt kan være attraktiv og samtidig have et handicap. Hun vil gerne vende op og ned på skønhedsidealene, og i mangel af et forbillede, som både er et skønhedsikon og handicappet, indleder hun i udsendelsen jagten på "Danmarks lækreste spasser" gennem en skønhedskonkurrence for handicappede. Skønhedskonkurrencen skal sendes i et liveshow på DR 2. [Hovedpersonen], der selv vælger titlen på udsendelserne, skal være vært for liveshowet, hvor alle deltagere har et handicap.

Programseriens første afsnit indledes med en optagelse fra en stue, hvor [Hovedpersonen] sidder i en elektrisk kørestol ved et spisebord ved siden af journalist Ida Daugaard:

"Journalisten: [Hovedpersonen], jeg tænker, at vi skal lave det der castingopslag.

[Hovedpersonen]: Ja.

Journalisten: Så skal vi bare finde ud af, hvad vi skal skrive.

[Hovedpersonen]: Kan vi ikke bare skrive "Danmarks lækreste spasser".

Journalisten: Er du Danmarks lækreste spasser? Tror du ikke de bliver sure over det?

[Hovedpersonen]: Nej, det gør de ikke. Min Facebookside hedder "Grøntsagerne på tur", det er sgu mere provokerende end spasser.

Journalisten: OK.

[Hovedpersonen]: Jeg kunne jo også optage det.

Journalisten: Ja.

[Hovedpersonen], som optager en video af sig selv med hendes mobil: Halløj, alle sammen, er du Danmarks lækreste spasser, og vil du være med til en ny skønheds-konkurrence? Jeg glæder mig til at høre fra jer. Hej hej. [Man ser den sidste del af optagelsen på [Hovedpersonen]s mobil, hvor hun laver kyssemund og blinker].

Journalisten: Skal vi ikke bare smide den afsted og se, hvad der sker?

[Hovedpersonen]: Hold op.

[Man ser, at mobilen uploader]

[Hovedpersonen]: Uh, nu har vi gjort det!

[Der klippes til en optagelse af [Hovedpersonen], der ses bagfra komme kørende i kørestol]

[Hovedpersonen]: Jeg hedder [Hovedpersonen]. Når du ser mig på gaden, tænker du måske, at det er synd for mig, at jeg ser ud, som jeg gør. Du undgår mig og kigger væk. For jeg er jo spasser, og ja det passer. For jeg er lækker og elsker at vise min krop, mine perfekte bryster og mine flotte øjne frem.

[På optagelsen ses [Hovedpersonen] åbne en mascara, hun har i munden, hvorefter hun tager lægger mascara på øjnene]

[Hovedpersonen]: Selvom man ikke tror det, er jeg rigtig godt tilfreds, når jeg ser mig selv i spejlet. Tænk hvis folk fik lov at se mig på den måde, jeg ser mig selv.

[Der klippes hurtigt mellem forskellige kameralinser, hvorefter man ser forskellige billeder af [Hovedpersonen]]

[Hovedpersonen]: Nu har jeg sat mig for at ændre folks opfattelse af os handicappede, og jeg vil skabe en skønhedskonkurrence for folk som mig. Jeg vil finde Danmarks lækreste spasser.

[[Hovedpersonen] smiler og kører ud af billedet]."

2 [Klager]s synspunkter

[Klager] har i klagen anført, at DRs programserie med titlen "Danmarks lækreste spasser" er stigmatiserende og nedladende.

[Klager] har endvidere anført, at hun ikke har retlig interesse, men at sagen er så væsentlig, at Pressenævnet kan behandle sagen af egen drift, jf. medieansvarslovens § 44, stk. 2. Hun er med en stor gruppe handicappede blevet berørt af navnlig DRs brug af ordet "spasser" i titlen til programserien, og de skal nu alle leve med konsekvenserne af DRs tankeløse ordvalg.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Hanne Schmidt, Jesper Rothe, Jørn Mikkelsen, Hans Peter Blicher, Lene Sarup, Ulrik Holmstrup, Marlene Borst Hansen og John Meinert Jacobsen.

[Klager] har anmodet Pressenævnet om at tage DRs programserie *"Danmarks lækreste spasser"* op til behandling af egen drift. [Klager] er ikke selv omtalt i artiklen.

Klagefrist

[Klager] klagede den 29. januar 2019 til DR over programserien. Efter DRs redaktion afviste klagen, indgav [Klager] klage til Lytternes og Seernes redaktør hos DR, der den 8. februar 2019 afviste klagen.

[Klager] indgav herefter den 13. februar 2019 en klage til Ombudsmanden, der den 9. oktober 2019 videresendte klagen til Pressenævnet med henblik på, at Pressenævnet får lejlighed til at over for klager at forholde sig til, om nævnet kan behandle hendes klage.

Pressenævnet finder, at [Klager] ved – efter DR havde afvist hendes klage – at have indgivet sin klage til Ombudsmanden inden for 12 ugers fristen i medieansvarslovens § 34, stk. 3, har haft en berettiget forventning om, at klagen over udsendelsen *"Danmarks lækreste spasser"* ville blive undergivet realitetsbehandling af rette myndighed. På denne baggrund behandler Pressenævnet klagen.

Den konkrete sag

I medfør af medieansvarslovens § 44, stk. 2, og § 7, stk. 2 og stk. 3, i Pressenævnets forretningsorden (bekendtgørelse nr. 86 af 9. februar 1998 om forretningsorden for Pressenævnet) kan nævnet af egen drift tage en sag op til behandling, hvis sagen er af væsentlig og principiel betydning. Sagen optages til behandling, hvis et flertal af samtlige medlemmer stemmer for.

[Klager] har klaget over DRs ordvalg i programserien *"Danmarks lækreste spasser"*, da brugen af ordet "spasser" fremstår skadeligt og stigmatiserende for mennesker med et handicap, navnlig personer med cerebral parese.

Pressenævnet finder, at omtale af forhold for minoritetsgrupper er et emne af almen interesse. Nævnet bemærker videre, at det indgår med betydelig vægt i en afgørelse om, hvorvidt nævnet skal tage en sag op af egen drift, om der er tale om en betydelig krænkelse af minoriteter eller en anden ubestemt gruppe af personer, der ikke er klageberettigede, fordi der ikke er omtale af konkrete personer, der kan klage til nævnet.

DR har anvendt ordet "spasser" i titlen til programserien *"Danmarks lækreste spasser"*, der omhandler en kvinde med cerebral parese og hendes projekt med en skønhedskonkurrence for handicappede på tv.

Pressenævnet finder, at der kan være delte meninger om, hvorvidt DR har tilsidesat god presseskik ved at bruge ordet ”spasser” i titlen på en udsendelse. Udsendelsen skildrer [Hovedpersonen]s liv og holdninger i forbindelse med hendes projekt med at få andre handicappede til at deltage i en skønhedskonkurrence, som kan blive sendt på tv som et liveshow. [Hovedpersonen], som har cerebral parese, og som er udsendelsens hovedperson, har selv valgt titlen til programmet.

Uanset at klager finder ordvalget krænkende, finder nævnet på den baggrund ikke, at DRs brug af ordet ”spasser” i sammenhængen kan anses for at være et spørgsmål af en sådan principiel og væsentlig karakter, at der er grundlag for at tage sagen op til behandling af egen drift.

Anmodningen afvises, og sagen vurderes derfor ikke.